

Strengere kontrol af revisorer

Nyt direktiv giver ekstra arbejde til både revisorer og virksomheder, men de kan vende det en fordel, vurderer rådgiver

Revision

AF ULRİK HORN

Danske revisorer skal holdes i strengere tøjler i fremtiden. Et nyt direktiv fra EU, som er vedtaget i ministerrådet, skærper kontrollen med revisionsfirmaer i EU og tvinger dem til større åbenhed.

Selv om en del af strammingerne allerede er indført i Danmark, skal også de danske regler have et nøk opad. For eksempel skal de revisionsfirmaer, der har børsnoterede klienter, udgive en årlig rapport om sig selv, hvor de redegør detaljeret for deres klienter, honorarer og netværker.

»Det er helt klart en udvidelse med sådan en transparent rapport, for det laver firmærne ikke i dag. Men vi synes egentlig, at det er positivt. Det er fair nok i lyset af den stigende tendens til større gennemsigtighed i hele samfundet,« siger Jens Røder, formand for Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

(FSR). Han peger også på både længden og indholdet af revisoruddannelsen som noget, der skal til debat i kølvandet på det ny direktiv, og måske kommer der ekstra krav om uafhængighed.

De nuværende danske regler er på højde med det, som direktivet forlanger lige nu, men Kommissionen antyder, at kravene vil blive skærpet yderligere.

Til gengæld har Danmark allerede nu en uafhængig kvalitetskontrol i form af Revisortilsynet, der nu har kigget revisorerne over skulderen i to år. Den seneste rapport viser, at der har været brug for det, for hver fjerde revisionsfirma har fået en sanktion. Revisorstanden har også øget efteruddannelsen og indført den internationale revisororganisation IFAC's etiske regler.

De nye krav skal ind i dansk lovgivning om senest to år, og Jens Røder advarer mod at stramme reglerne ud over det, som EU kræver.

»Direktivet består af minimumskrav, og vi mener, at det indeholder det, der er nødvendigt. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at bygge ekstra krav ind i den danske lovgivning. Det vil for eksempel gøre det sværere at sammenligne kvaliteten af en revisors påtegning i Danmark med den tilsvarende påtegning i Tyskland eller England,« siger Jens Røder.

Også de børsnoterede virksomheder skal knokle mere i kølvandet på de nye krav. En ting er, at de skal nedsætte revisionskomitéer i bestyrelsen, der håndterer kontakten til revisor. Det er ikke et krav i dag. Men indirekte sker der noget langt mere krævende.

De nye internationale revisionsstandarder, som revisorerne skal følge, forlanger nemlig, at revisorerne sætter et ok-stempel på virksomhedernes interne kontroller. Og de interne kontroller er ren dynamit i erhvervslivet for tiden på grund af udviklingen i USA.

De amerikanske Sarbanes-Oxley-regler, SOX, der blev født i døningerne fra de gigantiske regnskabskandaler i Enron og Worldcom for en

Strammingerne i kontrollen med revisionsfirmaer giver ekstra arbejde, men er til gavn for de danske revisionsfirmaer, mener Jens Røder, formand for Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

håndfuld år siden, pålægger de amerikanske virksomheder enorme omkostninger, fordi de skal kontrollere stort set alt. Sidste år løb regningen op i 6 mia. dollar – 35 mia. kr. De europæiske virksomheder frygter noget tilsvarende i Europa. Dansk Industri mener ikke, at SOX på nogen måde er »best practice«, som danske virksomheder og revisorer bør stræbe efter.

»Det er nærmere blevet »worst practice«, fordi de amerikanske regler er gået alt

for vidt, så man skal dokumentere hver en skrue, man bøjer. I Europa skal revisionen forholde sig til, om der er interne kontroller på plads, men virksomhedernes dokumentationskrav skal kun gå på de væsentlige områder,« siger Kristian Koktvedgaard, konsulent i Dansk Industri.

Kersi Porbunderwalla, seniorrådgiver i Resources Global Professionals og tidligere økonomichef i Exxon-Mobil Danmark, advarer dog virksomhederne mod at lukke

øjnene for virkeligheden. De amerikanske krav er på vej i en eller anden form i Europa, og et øget fokus på risikostyring kan give fine økonomiske resultater.

»Det vil brede sig som ringe i vandet. Man kan let forestille sig, at banker og andre kreditgivere i stigende grad vil se dokumentation for, at selskaberne har gennemgået interne kontroller. Og danske og andre europæiske virksomheder er generelt for dårlige til at adressere risici. Hvis de griber udfordringen rigtigt an, kan det give gode resultater på bundlinjen,« siger Kersi Porbunderwalla.

Danske selskaber som Novo Nordisk, der er noteret i USA, har måttet sluge de hårde amerikanske krav om interne kontroller.

Men også danske selskaber, der er døtre af amerikanske, børsnoterede moderselskaber, må arbejde med det detaljerede regelsæt.

ulrik.horn@borsen.dk

Det ligger i det ny direktiv

EU's ottende direktiv, som lige har passeret nåleøjet i ministerrådet, har til formål at styrke troværdigheden af virksomhedernes regnskaber, så investorerne atter tør have tillid til tallene efter regnskabsfusk i europæiske virksomheder Parmalat og Ahold.

De skandaler er dog økonomisk set dværge i forhold til amerikanske Enron og Worldcom, der krakkede for fem år siden, og som udløste skrappe regnskabskrav i USA.

Direktivet bestemmer, at:

- Revisionsfirmaer, der reviderer

børsnoterede klienter, skal skrive en rapport om sig selv, hvor de redegør for deres klienter, deres honorarer og deres netværker.

- Virksomhedernes bestyrelser skal udnævne en uafhængig revisionskomité, der har kontakten til revisor.

- Medlemslandene skal lave offentlige, elektroniske registre, der har oplysninger om alle revisorer, revisionsfirmaer, ejerskab, ledelse og netværker.

- Revisorer skal være uafhængige af klienten og må på ingen måde være involveret i klientens beslutninger.

- Alle revisionsfirmaer skal have et indført system for kvalitetssikring, og et offentligt organ skal føre tilsyn med det.

- Alle medlemsstater skal have et sanktionssystem og mulighed for at lave effektive undersøgelser.

- Virksomhederne skal oplyse om revisorhonorarer i deres regnskab. Honoraret skal splittes op på revision, skat, andre erklæringer og services, der ligger helt uden for revisionen.

- Medlemsstaterne skal senest have de nye regler på plads om to år.

Hovedstadens iværksættere dårlige til vækst

Iværksætteri

AF VIBEKE DAELL BJERRUM

Iværksættere i København er de dårligste i landet til at skabe vækst i deres nye virksomheder.

Det viser den første regionalpolitiske vækstredegørelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Her fremgår det, at den gennemsnitlige beskæftigelsesvækst blandt iværksættere i Region Hovedstaden er halv så høj som i Midtjyllands- og Syddanmarks-regionerne, hvor de nye virksomheder vokser mest.

Formand for vækstforum i Region Hovedstaden, amtsborgmester i Frederiksborg Amt, Jørgen Christensen (V) erkender, at hovedstadens iværksættere halter bagud og lover, at der kommer fokus på at få skub i iværksætterne hen over sommeren.

»Vi skal have sat stort fokus

på hovedstadens iværksættere. Det vigtigste er, at der bliver kortere mellem den periode, hvor en iværksætter får en ide, og til det bliver virkelighed,« siger han.

Jørgen Christensen peger på, at også andre tal tidligere har peget på, at hovedstadsregionens iværksættere sakter bagud i forhold til de andre regioner. For eksempel er de ikke meget for at tage lån, når de starter virksomheden op.

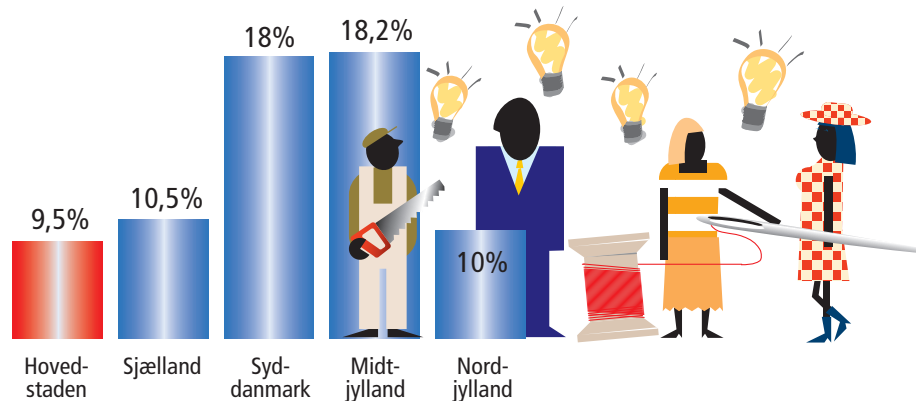
Aktiv region

Hovedstadsregionens placering som den dårligste til at skabe vækst i nye virksomheder kan virke overraskende, da det netop er i den region, der hvert år etableres flest nye virksomheder.

I Region Hovedstaden etableres der hvert år cirka 10 nye virksomheder for hver 100 eksisterende virksomheder, og i de øvrige fire regioner

Iværksættervirksomheder i hovedstaden er dårlige til at skabe vækst

Vækst antal ansatte for overlevende nye virksomheder, 2001 - 2003

ner etableres syv til otte nye virksomheder for hver 100 eksisterende virksomheder.

Hos Dansk Industri er underdirektør og regionalpolitisk chef Gitte Bengtson også overrasket, men peger på

brancheforskelle i regionerne, når hun skal forklare hovedstadens halten efter.

»I hovedstadsregionen er der langt flere iværksættere inden for forretningsservice, end der er nogen andre steder

i landet. Det vil sige rådgivere og konsulenter og andre enmands-virksomheder, og de vokser som regel heller ikke særlig kraftigt,« siger Gitte Bengtson.

Hos Dansk Iværksætter Fore-

ning peger bestyrelsesformand Nicolai Seest også på brancheforskelle og hovedstadens overvægt af virksomheder inden for forretningsservice som en forklaring på den ringe vækst.

Samme ambitioner

Han mener dog ikke, tallene giver årsag til at se hovedstadsregionens iværksættere som mindre dygtige.

»Det er vores erfaring, at de har mindst lige så store ambitioner, som iværksætterne i de andre regioner,« siger han.

Den regionalpolitiske vækstredegørelse er regeringens redskab til at følge de regionale erhvervsudviklingsstrategier, men det har ikke været muligt at få en kommentar fra økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen (K).

vibeke.daell.bjerrum@borsen.dk